

opnå dansk indfødsret, og at de for tiden behand- lede forslag vil gøre det endnu lettere, opfylder den foreslåede bestemmelse et behov. Der kan meget vel tænkes grunde til, at nordiske statsborgere øns- ker at beholde deres tilknytning til deres hjemland, selv om de har og i adskillige år har haft bopæl i Danmark, og der synes ingen grund til, at man gennem forskellige former for diskriminering skal presse dem til at søge dansk indfødsret. Det er tværtimod rimeligt, at flest mulige af samfundets skatteydere har den tilskattepligten svarende med- bestemmelsesret over samfundets anliggender.

Det skal tilføjes, at forslagsstillerne anser en fælles nordisk statsborgerret for at være fremtids- målet og betragter det her stillede forslag som en blandt andre nødvendige overgangsløsninger.

Til nr. 2.

Man har ikke anset det for rimeligt, at de nordiske statsborgere, der har fast bopæl i riget, skulle være valg- bare, og § 2 er derfor foreslået ændret, så dette fremgår af ordlyden. Derimod bør personer med dansk indfødsret, der midlertidigt opholder sig i udlandet, kunne vælges.

Til nr. 3-6.

Optagelsen på valglisten af de personer, der efter de under nr. 1 foreslåede ændringer skulle få tildelt valgret, foreslås betinget af en udtrykkelig begæring om optagelse. Ved den nærmere udform- ning af reglerne herfor må det sikres, at ingen bliver optaget på valglisten i mere end én kommune.

Til nr. 7.

Af praktiske grunde foreslås det, at nordiske statsborgere først kan optages på valglisten, når denne udarbejdes for det efter ankomsten til landet følgende valglisteår. Der er i øvrigt intet i motive- ringen for at tildele de pågældende valgret, som til- siger, at valgretten nødvendigvis skulle indtræde straks ved ankomsten til Danmark.

Til nr. 8-11.

For at forebygge den utryghed, som undertiden har gjort sig gældende hos vælgere, der overvejede at underskrive blanketter til anmeldelse af et nyt parti, men som nødigt ville lade folkeregisterføreren komme til kundskab om deres politiske indstilling, og for at lette de nye partiers arbejde med indsam- ling af underskrifter foreslås det, at reglen om for- udgående attestation af erklæringerne udgår. Reg- lens overensstemmelse med den principielle valg- hemmelighed er i øvrigt tvivlsom.

Da der imidlertid må være en vis kontrol med, at

underskriverne faktisk er vælgere, foreslås det, at indenrigsministeren lader foretage en stikprøve- undersøgelse af, om de er opført på valglisten. Såfremt stikprøveundersøgelsen giver anledning til formodning om, at så mange af de indleverede er- klæringer ikke opfylder betingelserne, at parti- anmeldelsen ikke vil kunne godkendes, må enten alle erklæringer kontrolleres eller anmeldelsen kas- seres efter en statistisk beregning af sandsynligheden for, at det indleverede materiale ikke indeholder tilstrækkelig mange gyldige underskrifter.

Indenrigsministeriet må med den her valgte fremgangsmåde have længere tid til sin rådighed, og fristen i stk. 2 er derfor foreslået forlænget fra to til tre uger. Da partiernes arbejde til gengæld bliver mindre tyngende, vil fristforlængelsen ikke medføre nogen ulempe for partierne.

Det foreslåede nye stykke er — med en enkelt tilføjelse — identisk med et ændringsforslag til folketingsvalgloven, der blev stillet af SFs medlem af det pågældende folketingsudvalg i december 1965 (Folketingstidende 1965-66, tillæg B, sp. 41 ff.). Ønsket om offentliggørelse af partiernes regnskaber er både før og siden ofte blevet fremhævet, jfr. således Erik Rasmussen: Komparativ politik I. 1968, side 157-160. Det er anset for rigtigt at under- strege de af folketinget valgte revisorers politiske uafhængighed ved at indføje en bestemmelse om, at de ikke må beklæde politiske stillingshverv, uanset at det må betragtes som ønskeligt, at partierne selv vælger politiske modstandere til revisorer, netop for at regnskabsaflæggelsen over for offentligheden kan fremtræde så åbent som muligt.

Til nr. 12.

Spærrereglen i § 43 foreslås forenklet, således at ethvert politisk parti, der i landet som helhed kan samle stemmer til mindst to mandater, skal kunne repræsenteres i folketinget. Reglen ville, om den havde været gældende ved tidligere valg, have med- ført, at følgende partier var blevet repræsenteret i folketinget ud over dem, som faktisk opnåede man- dater ved de pågældende valg:

1953 De Uafhængige	4 mandater
1957 De Uafhængige	4 —
1960 Retsforbundet	3 —
1964 Retsforbundet	2 —
Kommunisterne	2 —
1966 De Uafhængige	3 —
1968 Liberalt Centrum	2 —

Til nr. 13, 14 og 16.

Medens man i almindelighed må nære betænke- lighed ved en ordning, hvorefter der skal kunne af-